

Toni Bosch i Carles Garcia, conciliadors

Notari i mediador el primer i advocat, àrbitre i mediador el segon, i conciliadors els dos, conformen l'**equip docent del curs en conciliació impartit al CEJFE** des de fa tres anys. Bona part de l'equip de Comunicació de l'ACDMA vam tenir el plaer d'assistir-hi l'any passat, al juny del 2025. Van ser classes amb dinàmiques disteses, amb rialles i improvitzacions, en combinació amb aprenentatge formal i de fons.

Dins el projecte de conèixer i donar a conèixer professionals dels diversos àmbits de la gestió del conflicte, us oferim a continuació una entrevista que els hem fet a tots dos. Per facilitar la lectura, us posem un index de les preguntes.

Index preguntes

Com vau arribar a ser mediadors? I conciliadors?	2
Ens podeu resumir breument en què es diferencien la mediació i la conciliació?	2
Què és el que més us interessa professionalment de la conciliació?	3
Carles, ets soci de l'ACDMA. Des de quan? Pots dir alguna cosa sobre la teva relació amb l'associació, o quin significat té en la teva opinió?	3
Heu impartit 3 edicions del curs de conciliació junts: en què consisteix el curs a grans trets?	4
Qualsevol professional de la mediació pot ser conciliador?	4
Sabent això, el vostre curs va dirigit a tota la comunitat mediadora?	4
El conciliador és una figura relativament nova. Com penseu que es desenvolupara aquesta figura en el futur?	4
Al curs vam parlar bastant de la nova llei MASC, com que just havia sortit fa pocs mesos i hi havia molts dubtes entre les persones assistents. Creieu que la llei acabarà sent positiva per la comunitat mediadora? I la comunitat conciliadora? En quin sentit?	4
Quina millora a la situació actual dels conciliadors veieu factible? I desitjable?	5
Hi ha alguna idea o projecte que us agradaria veure fet realitat en l'àmbit de la mediació o de la conciliació?	5
Teniu alguna recomanació pràctica per a persones mediadores i conciliadores que acaben de començar o que volen professionalitzar-se o actualitzar-se? A més d'assistir al vostre curs, esclar :)	5
Ens podeu recomanar algun llibre, article, web o peli que us va encantar/inspirar/agradar molt?	6

Primer de tot, com us vau conèixer?

C: Vaig conèixer al Toni a través del Punt Neutre [una xarxa de serveis del Poder Judicial], i per la mediació, per coincidir en conferències, en jornades, cursos.. Tenim caràcters semblants, cosa que ens vincula.

T: De fet, jo sóc el que porta mediació al Col·legi de Notaris i tu ets el que porta mediació al Col·legi d'Advocats.

C: Veig al Toni com mestre i company, aprenent com integrar la cultura de la mediació. Al Toni li surt natural la cultura de la mediació i de la conciliació, és vocacional.

T: Som semblants però molt diferents també, com vam descobrir quan vam fer els cursos de conciliació junts, que ja en portem uns quants. Jo soc més tradicional, cartesianista, i el Carles és més modernista, segueix menys el guió. Jo sóc més de seguir un PowerPoint, i el Carles se'ls acostuma carregant. Jo soc més racional, i tu Carles, les relacions i emocions les gestiones molt bé. El Carles em va ensenyar que a vegades un s'ha d'aturar, veient com reacciona un, com reacciona l'altre.. A mi em vas ensenyar molt. I la classe resulta més entretinguda per això, per les nostres diferències.

I a més treballem junts de tant en tant?

T: Ens consultem, per exemple ara porto un cas de conciliació, i m'interessa saber l'opinió del Carles. El Carles em modera.

C: És que tenim els dispatxos de porta a porta, som veïns. Ens anem veient pel carrer, molt convenient.

Com vau arribar a ser mediadors? I conciliadors?

T: Jo devia fer la meua primera mediació el 2009 o el 2010 en un moment que només es parlava de mediació. Primer he exercit de notari i mediador i després de conciliador.

C: Jo una miqueta abans, potser, però crec que tu i jo hem seguit camins paral·lels. Vaig entrar a la mediació amb l'idea de tecnificar-me. És a dir, pensava que mediava, però el que feia era conciliar. Sempre he conciliat molt. I abans de fer el màster, pensava que, a més, mediava i conciliava. La mediació ja m'interessava i pensava, però si jo ja medio, no? I vaig haver de fer el màster per adonar-me que no, que jo no mediava. Em vaig emportar una petita bufetada de la consciència de dir, ostres, Carles, tu conciliar, conciliaràs, arbitrar, encara arbitraràs molt més, però mediar no has mediat mai.

T: En el meu cas, en el moment quan va sortir la llei de mediació estava a la comissió de codificació [el màxim òrgan col·legiat d'assessorament del Ministeri de Justícia d'Espanya] i l'anava mirant com una llei més, però realment no entenia el que era la mediació. Pensava que volia dir, des del punt de vista jurídic, posar en contacte dues persones i mirar d'arribar a un acord amb ells, però com una cosa comercial, i punt. Va ser quan vaig conèixer el Pasqual Ortuño i ens vam fer amics, un dia em va explicar les diferències entre el mediador, l'àrbitre, la sentència judicial i tot això. I vaig pensar, carai, això té més profunditat. I aleshores el Col·legi de Notaris va organitzar un parell de xerrades i jo m'hi vaig apuntar. I vaig descobrir un món molt interessant. Sobretot, jo recordo una xerrada que va donar la dona del Pasqual Ortuño, la Maite Usón, sobre les preguntes. Jo deia, ostres, et passes tot el dia preguntant coses; quina importància té com preguntes? Llavors, anar tirant d'aquí amb l'escolta activa, amb els fils que tu has d'anar lligant, i vaig veure que això era un món. Era un món molt interessant i totalment nou per mi, perquè hi havia una part d'aprenentatge de sentit comú psicològic. A més, a tots els que vam fer el curs, ens va agradar que també aportava una certa introspecció cap a un mateix. Aquestes tonteries no són tonteries. Jo vaig descobrir un món nou.

C: Em dedico molt al dret de consum, des de fa més de vint anys. En el seu moment era àrbitre de consum i parlava amb la Inma Barral, que era presidenta de Juntres Arbitrals: deia que trobaven a faltar la mediació en aquest àmbit, que s'hauria de professionalitzar el que s'entén per mediació en matèria de consum. I ho vam aconseguir, vam portar la mediació a diferents ICAs, a diferents col·legis de l'advocacia, i a diferents associacions de consumidors. I vam començar així amb la Imma. Entre la conciliació i la mediació, al final tot coincideix, excepte la proposta, que és el punt en que es diferencia la conciliació.

Ens podeu resumir breument en què es diferencien la mediació i la conciliació?

C: Entre les dues, la única cosa que no coincideix és la proposta de solució. Aquest *punto G*, que el Toni i jo sempre diem, és el punt G de l'article 16, de la Llei Orgànica 1/2025 d'eficiència processal, on s'especifica la part de la proposta. La resta coincideix amb la mediació. I si us fixeu, a la resta de MASC, si hi ha un tercer neutral, si s'alimenten d'algun MASC, és de la mediació. Totes les eines conflueixen i coincideixen en la mediació.

T: Com si fos la mare, d'on surt tot. La conciliació és un fill, un fill tècnic.

C: De fet, moltes conciliacions, tal com les treballa tant el Toni, com jo, tenen un punt inspirador en la mediació. Si pots, fas que les parts parlin. No m'emporto un informe d'una part i de l'altra i dius «I ara vaig a fer la proposta». Agafo la documentació de les dues parts, quedem, ens veiem, parlem, sintonitzem, les parts creuen paraules, creuen comentaris, i procures que les parts puguin posar-se d'acord. És una mediació encoberta, perquè si aconsegueixes que les parts es comuniquin - que al final és la finalitat d'aquests ADRs - si ho aconsegueixes, han trobat uns acords ells mateixos. I el conciliador, potser hagués fet una altra proposta, però és que són els acords de les parts i les parts han mediat. És com quan tens en un arbitratge un laude conciliatori: quan has fet que les parts quedin, es vegin, es reconeixin, es mirin i puguin arribar a acords. Per tant, al final, tu acabes escrivint un laude, que és d'obligat compliment, però conciliatori, per el qual les parts s'han vinculat i s'han posat d'acord.

Què és el que més us interessa professionalment de la conciliació?

T: A mi, professionalment, el que més m'interessa és que la gent es posi d'acord. Però sobretot m'interessa *com* ho fan, com arriben a l'acord. Les eines que utilitza la conciliació —i que moltes vegades pots aplicar de manera intuïtiva— quan les estudies i les interioritzes, veus que realment funcionen i tenen un efecte positiu.

El que més m'atrau és la fase d'exploració del conflicte: entendre'l bé abans d'entrar al detall. És com observar un cabdell de llana desordenat des de tots els angles abans de desfer-lo. Potser requereix temps, però una bona exploració facilita molt arribar a una bona solució.

C: Coincideixo plenament. A mi aquesta part és la que més m'enganxa i amb la qual em sento més vinculat. Al final, entre la mediació i la conciliació les eines, els valors i la finalitat són compartits. I hi ha una altra cosa molt important per mi, que treballes de forma constant i la tens incorporada: és la creativitat. La mediació t'ajuda a ser creatiu de forma constant, i això és una de les coses que més m'agraden de la mediació. Això, i d'estar totalment pendent i observant el que hi ha. No pots perdre pista de res, de res!! Diria que el que més m'agrada és aquest concepte de la creativitat i el fet de l'observació contínua i l'estar pendent.

T: Totalment d'acord. És més, afegeixo, la creativitat és directament proporcional a la informació, és a dir, a l'exploració. Com més saps del conflicte, dels interessos de les persones, etcètera, pots ser més creatiu. Perquè t'estan donant moltes més arguments perquè tu després puguis trobar o ajudar a trobar una solució bona.

Carles, ets soci de l'ACDMA. Des de quan? Pots dir alguna cosa sobre la teva relació amb l'associació, o quin significat té en la teva opinió?

C: Soc soci de l'ACMA des de fa anys, tot i que no tants com m'hauria agradat. De fet, no m'hi vaig fer de seguida i me'n vaig penedir. Sempre dic als meus alumnes que, quan acaben la formació, si volen informació, acompanyament, assegurança i una borsa de treball, fer-se socis de l'ACDMA és gairebé imprescindible. És una associació que dona suport real al professional.

T: Jo, en canvi, no en soc, encara. Gràcies a aquesta pregunta que feu m'he adonat que no hi ha cap raó per no ser-ho, així que m'hi apuntaré encantat. Sou un referent del sector, i això també és important. Ja m'enviareu la documentació. El tema de l'actualització i la informació és molt important, és una feina on t'has de formar constantment. I, son eines que et milloren. La tendència que tenim com persones no és la de la mediació. Ens fa millor persones, millora la relació amb les altres persones. Ens ajuda a ser menys agressius, més

amables, més inquisitius, dir coses complicades amb més facilitat. Encara que tots som humans.

Heu impartit 3 edicions del curs de conciliació junts: en què consisteix el curs a grans trets?

T: El curs té una estructura molt clara: aproximadament un 50% de contingut legal i un 50% d'eines de mediació. Avui dia, un curs de conciliació ha de tenir necessàriament una base legal sòlida. Parlem dels principis jurídics, de la confidencialitat, el requisit de procedibilitat...I després, tota la part de mediació: tipus de negociació, regles bàsiques, eines pràctiques i casos.

C: Parlem d'un *conciliador amb mentalitat de mediador*. La llei ja diu que qui és mediador pot ser conciliador. La diferència clau és la proposta: el conciliador pot formular una proposta de solució. Ara bé, abans d'arribar aquí, treballa amb els mateixos principis de la mediació: imparcialitat, foment de la comunicació, empoderament de les parts. Només deixa de ser neutral en el moment de fer la proposta, però continua sent imparcial. El conciliador es posiciona amb la part material, no amb les parts. I tampoc imposa la proposta. Mantens un clima esperançador, de confiança, de respecte. La diferència, potser, amb la conciliació clàssica, més tradicional, és que el rol del conciliador és més directiu o totalment propositiu. En canvi, el que té la mentalitat de mediador, escolta abans de proposar, valora abans de proposar... És més facilitador, empodera les parts, pot fomentar solucions creades pels propis interessats.

Qualsevol professional de la mediació pot ser conciliador?

T: No, perquè la llei exigeix del conciliador uns coneixements tècnics. El que sí que pots fer si no tens aquests coneixements tècnics, és una co-mediació amb un conciliador, que és una molt bona opció també.

C: Sí que la llei parla que, pel fet de ser mediador, s'intueix que ja ets indirectament conciliador. Ja serà la postura, la professionalitat, la ètica i deontologia de cada persona mediatra que li farà actuar d'una manera o d'una altra.

Sabent això, el vostre curs va dirigit a tota la comunitat mediatra?

C: Sí, absolutament. Encara que no tothom pugui exercir com a conciliador, conèixer la conciliació és molt útil. Permet co-medar, entendre millor quin MASC és més adequat per a cada conflicte i ampliar la mirada professional.

T: Cada conflicte té el seu MASC més adequat. D'una sèrie de conflictes n'hi ha alguns que són claríssimament per conciliació, però n'hi ha molts que són de mediació. El cas d'un conflicte de família, no solament separació i divorci, ja tothom admet que és un conflicte de mediació, bàsicament. I aquí, molts cops el mediador sí que pot ser conciliador, si no es tracta de temes tècnics, sino de sentit comú. Encara estem en un moment inicial i caldrà temps perquè això es defineixi millor.

El conciliador és una figura relativament nova. Com penseu que es desenvoluparà aquesta figura en el futur?

C: Crec que anirà cap a una major tecnificació i especialització. Com passa en altres països, hi haurà conciliadors experts en sectors concrets: construcció, danys mèdics, etc. No oblidem que la conciliació no és nova; ja apareix a la Constitució de Cadis de 1812, a l'article 2.8.4: "Sin haber intentado un proceso de conciliación, no se podrá entablar pleito alguno". Per tant, la conciliació ha tingut un llarg recorregut, estava totalment integrada amb la cultura del diàleg. És a dir, que les parts primer parlin davant del tercer, i si no hi ha acords, ja recorreran la via judicial. El que estem fent ara és recuperar-la i adaptar-la.

T: I això dependrà molt de l'Estatut del tercer neutral, que encara està pendent, i de com es defineixin els rols i els requisits tècnics.

Al curs vam parlar bastant de la nova llei MASC, com que just havia sortit fa pocs mesos i hi havia molts dubtes entre les persones assistents. Creieu que la llei acabarà

sent positiva per la comunitat mediadora? I la comunitat conciliadora? En quin sentit?

T: No només positiva: molt positiva. El principal efecte serà la creació d'una cultura de mediació i conciliació. Això no és immediat; pot trigar anys, però ja s'està notant un creixement important. Mira, ara passa algun problema i la gent va al psicòleg; quan jo tenia 20 anys, la gent no anava al psicòleg. Hi ha hagut un canvi de cultura en aquest sentit. Amb la mediació i la conciliació passarà una cosa similar. D'alguna manera, son noves professions i hi ha un nou mercat

C: Jo sempre he defensat que la mediació no és de cap professió. I el problema és quan algun professional vol fer-la només seva. És a dir, no és que la mediació serà només per aquests professionals, o serà només per aquests altres. Quan parlo de mediació, parlo dels MASC, i aquests MASC a qui corresponen és a la ciutadania. El repte és que no surti dels professionals, com passa ara, sino que sigui el ciutadà qui demani mediació o conciliació perquè ho entén i ho valora.

T: És a dir, quan surt una llei més o menys novedosa, fa un canvi legislatiu. Fins que això arriba a la societat, primer arriba als legisladors, després arriba als especialistes, després arriba als advocats en general i després arriba a la gent. És com en el cas dels pactes successoris, hem trigat 15 anys però ara ja son els particulars que ja els demanen.

Quina millora a la situació actual dels conciliadors veieu factible? I desitjable?

T: Cal un canvi d'actitud, especialment en l'àmbit de l'advocacia. La forma que l'advocat s'aproxima a la conciliació notarial, és com si fos una espècie de preprocés, un tràmit previ. I això és un error. Insisteixo molt dient que és un requisit preprocessal, però no és un procés, ni el notari és un jutge. És una situació amicable on tots de bona fe i d'una manera transparent exposem els nostres temes i intentem trobar una solució. És important que no sigui un tràmit, que sigui un intent real.

C: I també és clau prendre consciència de que no tot conciliador pot conciliar-ho tot. Cal reconèixer els propis límits, i quan no hi ha els coneixements tècnics necessaris, derivar a altres professionals. Tant tu com jo Toni, hem conciliat molt, però no tan com podriem haver conciliat. És important mantenir uns criteris ètics molt clars.

T: I un altre tema ètic, no faig conciliacions si es tracta d'una persona amb qui he tingut un cert tracte, o amb els advocats. És important que com conciliador, la teva imparcialitat estigui intacte.

Hi ha alguna idea o projecte que us agradaria veure fet realitat en l'àmbit de la mediació o de la conciliació?

T: Diria que s'ha de fer més difusió i més pedagogia. Crear una cultura real de mediació no és un tema senzill, requereix explicar-ho bé i de manera constant.

C: Mira, tal com tenim una llei de convivència universitària, poder normalitzar aquesta mediació, la cultura del diàleg, la cultura del pacte, dins de les escoles. Amb una assignatura de mediació, o una petita UMI, unitat de mediació interna a l'escola. Si ho fem des del principi, des de quan potser tocaria, crec que seria molt més fàcil arribar, després, a les nostres professions, amb aquesta cultura normalitzada, introduïda, agraïda, acceptada des de petits. I no només cap al futur, sinó que els nanos guanyarien dins el seu propi ambient familiar. Seria, per mi, la meua carta als reis.

I com projecte, ara presideixo una comissió de mediació de la intercolegial, a través de l'ICAB. Crec que això ajudarà moltíssim per poder esbrinar i raonar sobre la mediació, i el vincle que cada professió respecta amb ella entre tots nosaltres. Vull pensar que això ens ajudarà a apropar-la molt més a qui toca i a encara fer-ne molta més publicitat.

Teniu alguna recomanació pràctica per a persones mediadores i conciliadores que acaben de començar o que volen professionalitzar-se o actualitzar-se? A més d'assistir al vostre curs, esclar :)

C: La primera recomanació seria apuntar-se a l'ACDMA. La segona, entrenar-se en la mediació, que és bàsic. Llegir, veure pel·lícules que puguin tenir cultura mediatra, i saber on podries introduir la mediació en aquella pel·lícula. Jo ho facig com exercici: penso com podria intervenir en una situació concreta. La tercera recomanació seria fer cursos diferents, amb idees diferents, per sortir de la teva zona de confort.

T: Estic molt d'acord, és molt important interioritzar el que estudiem, fer-ho nostre. Les eines de mediació no només serveixen per a la professió, sinó que milloren la manera de relacionar-nos com a persones. I revisar-nos constantment: què he fet bé, què puc millorar. Però emfatitzaria que sempre podem millorar la nostra empatia, sense ser artificials. Que no vol dir ser simpàtics, senzillament entendre els altres ben entesos. I després, una cosa que fa falta molt als nostres temps i que és una qualitat que un mediatra ha de tindre, que és paciència. És un tema que, conforme et vas fent gran, és cert que la vas adquirint més, perquè també les facultats teves es limiten i, per tant, has de ser pacient amb tu mateix, amb els altres, però de jove, a vegades, som molt impacients. I la paciència és una actitud fonamental d'un mediatra i d'un conciliador. Empatia i paciència.

Ens podeu recomanar algun llibre, article, web o peli que us va encantar/inspirar/agradar molt?

T: Hi ha una bona pel·lícula que em va impactar molt: Kramer vs. Kramer del 1973, sobre un divorci judicialitzat, amb el Dustin Hoffman i la Meryl Streep. En aquell moment a Espanya ni es parlava del divorci encara. És una trama molt humana, amb el motiu que no va la pena donar-se de bofetades als tribunals. Com que les pel·lícules canvien les mentalitats i creen molta cultura, una bona pel·lícula sobre conciliació estaria bé.

I també us recomano un llibre d'un cunyat meu, que és periodista, el Carles Maria Canals, que es diu "Decisiones críticas". Analitza la presa de decisions crítiques per part de diferents dignataris del món, des de la Guerra dels Sis Dies fins al rei Valdevino, i la famosa crisi dels míssils i les negociacions entre Kennedy i Khrushchev, que és una lliçó pràctica de mediació total i absoluta. Faig justa propaganda al meu cunyat, perquè és un bon llibre.

C: N'hi haurien moltes recomanacions. Una seria un llibre, 'Ante todo no hagas daño' del Henry Marge, un metge que té una sensibilitat especial. Crec que es poden treure diferents eines de la mediació o per la mediació. I, sens dubte, si hagués de triar una pel·lícula de les que poden estar enfocades a mediació, seria Maixabel, de justícia restaurativa. I com últim, faig un exercici en premsa que recomano. Quan llegeixo algun article, procuro veure si incorporant algun comentari sobre la resolució alternativa a conflictes, seria possible.

M'agrada fer-ho perquè m'ajuda a fomentar encara més aquesta creativitat. M'ajuda a veure tot allò que potser no és mediatra, com a mínim, com sempre vinc dient, sí que és tractable, però amb eines de la mediació. Em pregunto: aquí podria estar bé la mediació, la gestió alternativa a conflictes? Què hauria pogut passar perquè ho posessin? I això encara em vehicula i em vincula molt més amb la tasca que faig diàriament.

T: Sempre dones bons consells, Carles.

Donem les gràcies als dos entrevistats per les seves aportacions. El Toni ja s'ha sumat a l'ACDMA com soci i els dos figuren al nostre [directori online](#).

Juliol 2026, Barcelona

acdma
associació de professionals
de la mediació de conflictes
de catalunya